

Pokles výroby áut – ponuka alebo dopyt?

Nedávny prepád automobilovej výroby v Nemecku môže predstavovať problém aj pre ekonomiky krajín SVE, pretože v mnohých z nich je automobilový sektor nosným pilierom hospodárstva. Pre posúdenie, či je na obzore ďalšia kríza, je dôležité pochopiť jej charakter.

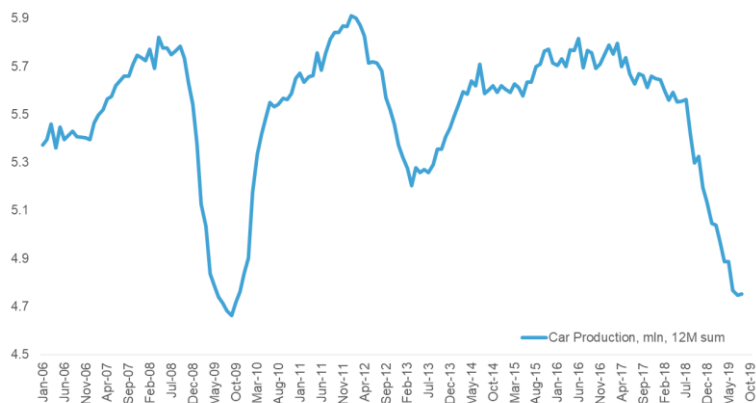
Analytik(-ci):
Juraj Kotian
juraj.kotian@erstegroup.com

Klesajúca automobilová výroba v Nemecku je hrozbou pre SVE

Prepad automobilovej výroby v Nemecku

Nedávne spomalenie nemeckej ekonomiky sprevádzané znateľným prepádom produkcie automobilov môže predstavovať problém aj pre ekonomiky krajín SVE. V júni poklesla odhadovaná nemecká ročná produkcia automobilov na 4,7 mil., (asi o milión menej v porovnaní s priemernou ročnou produkciou v 2015-17), a dosiahla úroveň približujúcu sa minimu v roku 2009. Pokles výroby z hľadiska rýchlosti i objemu veľmi pripomína situáciu v roku 2009. Mali by sme sa obávať, že nízka produkcia automobilov signalizuje ďalšiu krízu?

Výroba automobilov v Nemecku je na úrovni minima v roku 2009
(Objem výroby, 12M súčet, mil.)

Zdroj: Bloomberg, Výskum skupiny Erste Group

Význam Nemecka a automobilovej výroby v SVE

Údaje o výrobe automobilov v SVE potvrdzujú, že automobilový sektor je nosným pilierom viacerých ekonomík SVE:

- Približne 10 % pridanej hodnoty a 6-9 % pracovných miest je priamo, alebo nepriamo prepojených s výrobou automobilov
- Takmer každé štvrté novo vyrobené vozidlo v EÚ bolo zmontované v SVE
- Región SVE ročne vyprodukuje približne 4 mil. automobilov a po Nemecku je druhým najväčším producentom v EÚ
- Výrobcovia a dodávatelia vozidiel v SVE sú dôležitou súčasťou celosvetových, predovšetkým však nemeckých, automobilových hodnotových reťazcov

SVE Makro a FI výskum

Juraj Kotian (Vedúci)

Katarzyna Rzentarzewska (Hlavná analytička)
Zoltan Arokszallasi, CFA (Analytik)
Malgorzata Krzywicka (Analytička)

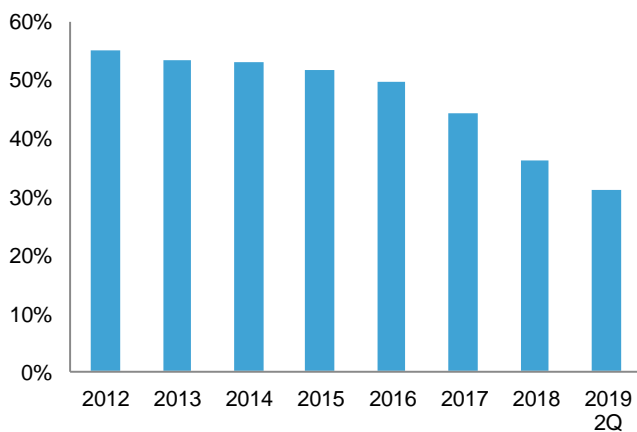
Poznámka: Výkonnosť v minulosti nie je nevyhnutne ukazovateľom výsledkov v budúcnosti.

Šok v oblasti ponuky alebo dopytu?

Cyklický šok? Ťažko.

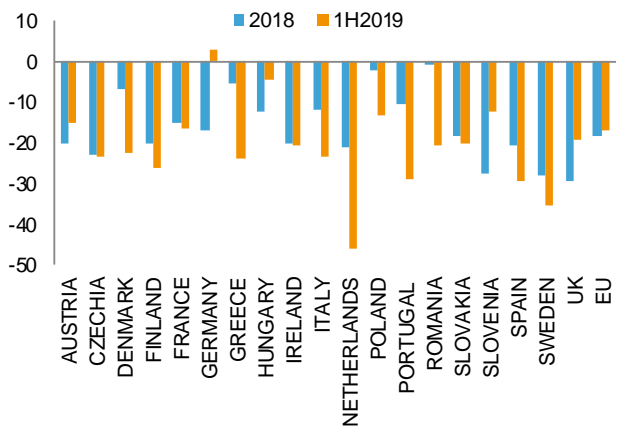
Pri porovnaní aktuálneho prepadu výroby a predaja automobilov so situáciou v roku 2009 vidíme dva hlavné rozdiely. V roku 2009 bol pokles automobilovej výroby výsledkom negatívneho dopytového šoku vyplývajúceho z rastúcej nezamestnanosti, zníženia disponibilných príjmov domácností a ráznom obrate trendu v kreditnom impulze. V tejto chvíli nie sme svedkami žiadneho z uvedených faktorov, čo naznačuje, že daný pokles nie je iba dôsledkom ekonomického cyklu. Druhý rozdiel, ktorý môže vo veľkej miere vysvetliť nedávny prudký pokles predaja vozidiel, predstavujú významné zmeny v štruktúre predaja automobilov (pokles predaja dieselových vozidiel, zvýšenie predaja elektromobilov).

Podiel dieselových vozidiel v evidencii nových automobilov v EÚ
 percento

Zdroj: ACEA, Výskum skupiny Erste Group

Pokles evidencií dieselových automobilov podľa krajín
 Medziročná zmena, percento

Zdroj: ACEA, Výskum skupiny Erste Group

Zmena preferencií spotrebiteľov a koniec dieselov

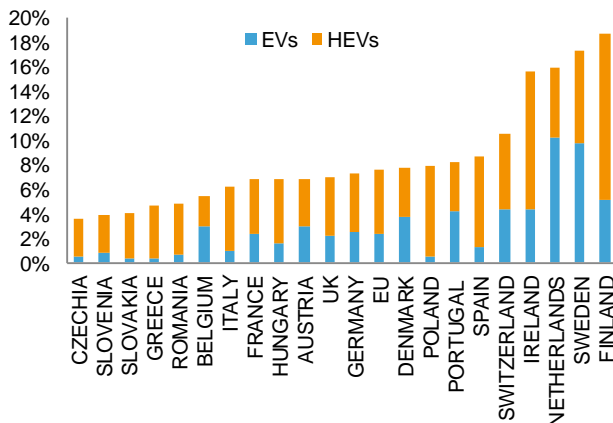
Pokles novo evidovaných vozidiel v EÚ bol spôsobený výlučne poklesom dopytu po dieselových automobiloch. V prvej polovici roka 2019 poklesla evidencia nových dieselových vozidiel v EÚ medziročne o 17 %, a to po tom, ako v roku 2018 medziročne klesla o 18 %. Podiel vozidiel na dieselový pohon medzi novo evidovanými vozidlami klesol v 2. štvrtroku 2019 na 31 %, čo je výrazne menej ako maximum dosiahnuté v roku 2012: 55 %. Po vyvrcholení škandálu „diesel gate“ sa posilnili plány na zníženie emisií prísnejšími nariadeniami, z čoho jasne vyplynulo, že éra dieselov sa blíži ku koncu. Aj keď dieselové vozidlá zatiaľ neboli úplne zakázané, sú vnímané negatívne a medzi potenciálnymi záujemcami panuje veľká neistota, či budú môcť v budúcnosti využívať takéto automobily bez akýchkoľvek obmedzení. Niekoľko krajín a miest prijalo ambiciózne plány na obmedzenie znečistenia ovzdušia, pričom jedným zo spôsobov splnenia takýchto plánov je zákaz vjazdu dieselových vozidiel do mestských zón. Niektoré krajiny idú dokonca ešte ďalej a v priebehu desiatich alebo dvadsiatich rokov plánujú zakázať predaj nových benzínových a dieselových automobilov.

Negatívny ponukový šok – nedostatok vhodných elektromobilov

Pri podrobnejšom pohľade na predaj automobilov je celkom jasné, že najrýchlejšie rastúcim segmentom sú hybridné elektrické vozidlá (hybridy) a elektromobily (EV),

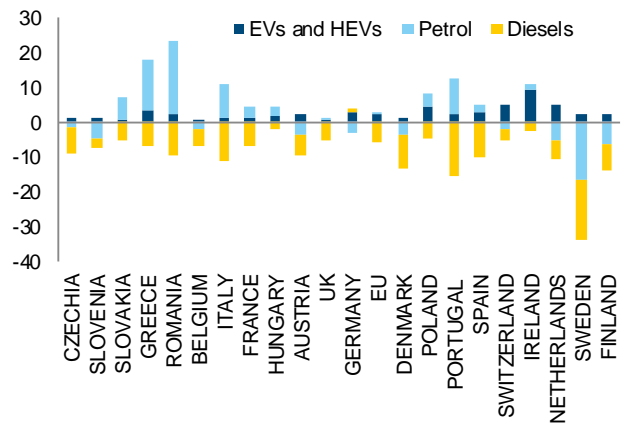
ku ktorým patria aj hybridné vozidlá s možnosťou pripojenia na elektrickú sieť (PHEV). Kombinovaný podiel elektromobilov a hybridov na novo evidovaných vozidlách v EÚ dosiahol v 2. štvrtroku 2019 asi 7,5 % (jednotlivo 2,4 % a 5,1 %). Veľa výrobcov však mešká s dodávkou svojich nových elektromobilov na trh a spotrebitelia musia čakať v poradovníkoch. Niektorí spotrebitelia odkladajú kúpu elektromobilu, lebo čakajú na väčší výber modelov za prijateľné ceny, a taktiež aj na rozvinutejšiu sieť alebo nabíjacie stanice. Podľa správy organizácie Transport & Environment „[Car makers' electric car plans across Europe 2019-2025 \(Plány výrobcov elektromobilov v Európe na roky 2019-2025\)](#)“ by sa mal v priebehu nasledujúcich dvoch rokov počet dostupných elektromobilov viac ako zdvojnásobiť, pretože na trh budú uvedené vozidlá najvýznamnejších výrobcov. Dovtedy zostanú benzínové motory a hybridy najbežnejšou náhradou pre tých, ktorí si nechcú kúpiť diesel a nechcú ani príliš dlho čakať na svoj „vysnívaný elektromobil“. V štátoch, kde sú elektromobily veľmi obľúbené, klesá aj predaj benzínových vozidiel, čo naznačuje, že sa nepovažujú za žiadanú náhradu dieselov a zákazníci sú ochotní počkať si na „lepšie“ elektromobily.

Podiel elektromobilov a hybridov na nových evidovaných vozidlách
2. štvrtrok 2019, percento

Zdroj: ACEA, Výskum skupiny Erste Group

Podiely na raste nových evidencií vozidiel
2. štvrtrok 2019, medziročná zmena, percentuálne body

Zdroj: ACEA, Výskum skupiny Erste Group

Dôsledky pre automobilový sektor v SVE

V nasledujúcich piatich rokoch môžeme v Európe očakávať výrazné zmeny v štruktúre automobilovej výroby. Počas tohto obdobia môže dôjsť k dočasnemu útlmu celkového dopytu a výroby odložením nákupov zo strany zákazníkov, pretože skutočný začiatok éry batériových elektromobilov sa očakáva až po roku 2025. To by mohlo v Českej republike, Maďarsku a na Slovensku viesť k dočasne nižšej trajektórii rastu HDP (t. j. zníženie automobilovej výroby o 10 % zníži HDP o 1 percento). Medzitým dochádza k rozmachu siete nabíjacích staníc a ponuke batérií v Európe. Práve nedostatočná ponuka batérií a výpadky dodávok predstavovali hlavnú prekážku pre vyššiu produkciu elektromobilov v Európe. Podľa správy organizácie Transport & Environment sa európski výrobcovia automobilov zaviazali investovať do elektromobilov a batérií asi 145 miliárd EUR. Podľa tejto správy by mala byť v Európe do roku 2023 vytvorená dostatočne vysoká kapacita na dodávku batérií (131 GWh), ktorá uspokojí dopyt európskych výrobcov automobilov. Podľa plánov sa bude viac ako polovica európskych batérií vyrábať v SVE (v Poľsku a Maďarsku). Krajiny SVE by mali začať zo zvýšených investícií do elektromobility profitovať hneď, ako výrobcovia automobilov zvýšia produkciu elektromobilov a zamerajú sa na znižovanie nákladov.

Kontakty

Group Research

Head of Group Research
Friedrich Mostböck, CEFA +43 (0)5 0100 11902

CEE Macro/Fixed Income Research
Head: Juraj Kotian (Macro/FI) +43 (0)5 0100 17357
Zoltan Arokszállasi, CFA (Fixed income) +43 (0)5 0100 18781
Katarzyna Rzentarzewska (Fixed income, Poland) +43 (0)5 0100 17356
Małgorzata Krzywicka (Fixed income) +43 (0)5 0100 17338

Croatia/Serbia
Alen Kovac (Head) +385 72 37 1383
Mate Jelić +385 72 37 1443
Ivana Rogic +385 72 37 2419

Czech Republic
David Navratil (Head) +420 956 765 439
Jiri Polansky +420 956 765 192
Michal Skorepa +420 956 765 172

Hungary
Orsolya Nyeste +361 268 4428

Romania
Horia Braun-Erdei (Head) +40 3735 10424
Eugen Sinca +40 3735 10435
Dorina Ilasco +40 3735 10436

Slovakia
Maria Valachyova (Head) +421 2 4862 4185
Katarina Muchova +421 2 4862 4762

Major Markets & Credit Research
Head: Gudrun Egger, CEFA +43 (0)5 0100 11909
Ralf Burchert, CEFA (Sub-Sovereigns & Agencies) +43 (0)5 0100 16314
Hans Engel (Global Equities) +43 (0)5 0100 19835
Margarita Grusharina (Austria, Quant Analyst) +43 (0)5 0100 11957
Peter Kaufmann, CFA (Corporate Bonds) +43 (0)5 0100 11183
Heiko Langer (Financials & Covered Bonds) +43 (0)5 0100 85509
Stephan Lingnau (Global Equities) +43 (0)5 0100 16574
Carmen Riefler-Kowarsch (Financials & Covered Bonds) +43 (0)5 0100 19632
Rainer Singer (Euro, US) +43 (0)5 0100 17331
Bernadett Povaszai-Römhild, CEFA (Corporate Bonds) +43 (0)5 0100 17203
Elena Statelov, CIIA (Corporate Bonds) +43 (0)5 0100 19641
Gerald Walek, CFA (Euro, CHF) +43 (0)5 0100 16360

CEE Equity Research
Head: Henning Eßkuchen +43 (0)5 0100 19634
Daniel Lion, CIIA (Technology, Ind. Goods&Services) +43 (0)5 0100 17420
Michael Marschallinger, CFA +43 (0)5 0100 17906
Christoph Schultes, MBA, CIIA (Real Estate) +43 (0)5 0100 11523
Thomas Unger, CFA (Banks, Insurance) +43 (0)5 0100 17344
Vladimira Urbankova, MBA (Pharma) +43 (0)5 0100 17343
Martina Valenta, MBA +43 (0)5 0100 11913

Croatia/Serbia
Mladen Dodig (Head) +381 11 22 09178
Anto Augustinovic +385 72 37 2833
Magdalena Dolenc +385 72 37 1407
Davor Spoljar, CFA +385 72 37 2825

Czech Republic
Petr Bartek (Head) +420 956 765 227
Marek Dongres +420 956 765 218
Jan Safranek +420 956 765 218

Hungary
József Miró (Head) +361 235 5131
András Nagy +361 235 5132
Tamás Pletser, CFA +361 235 5135

Poland
Tomasz Duda (Head) +48 22 330 6253
Cezary Bernatek +48 22 538 6256
Konrad Grygo +48 22 330 6254
Michal Pilch +48 22 330 6255
Emil Poplawski +48 22 330 6252

Romania
Caius Rapanu +40 3735 10441

Turkey
Gizem Akkan +90 2129120445
Berke Gümüş +90 2129120445

Treasury – Erste Bank Vienna

Corporate Treasury Product Distribution AT
Head: Christian Reiss +43 (0)5 0100 84012

Markets Retail Sales AT
Head: Markus Kaller +43 (0)5 0100 84239

Group Markets Execution
Head: Kurt Gerhold +43 (0)5 0100 84232

Retail & Sparkassen Sales
Head: Uwe Kolar +43 (0)5 0100 83214

Corporate Treasury Product Distribution AT
Head: Christian Skopek +43 (0)5 0100 84146

Fixed Income Institutional Sales

Institutional Distribution non CEE
Head: Jaromir Malak +43 (0)5 0100 84254
Karin Rattay +43 (0)5 0100 84118
Christian Kienesberger +43 (0)5 0100 84323
Bernd Bollhof +49 (0)30 8105800 5525
Rene Klasen +49 (0)30 8105800 5521
Christopher Lampe-Traupe +49 (0)30 8105800-5507
Charles-Henry La Coste de Fontenilles +43 (0)5 0100 84115
Bernd Thaler +43 (0)5 0100 84119

Bank Distribution
Head: Marc Frieberthäuser +49 (0)711 810400 5540
Sven Kienzle +49 (0)711 810400 5541
Michael Schmotz +43 (0)5 0100 85542
Ulrich Inhofner +43 (0)5 0100 85544
Klaus Vosseler +49 (0)711 810400 5560
Andreas Goll +49 (0)711 810400 5561
Mathias Gindele +49 (0)711 810400 5562

Institutional Distribution CEE
Head: Jaromir Malak +43 (0)5 0100 84254

Institutional Distribution PL and CIS
Pawel Kielek +48 22 538 6223
Michal Jarmakowicz +43 50100 85611

Institutional Distribution Slovakia
Head: Sarlota Sipulova +421 2 4862 5619
Monika Smelikova +421 2 4862 5629

Institutional Distribution Czech Republic
Head: Ondrej Cech +420 2 2499 5577
Milan Bartos +420 2 2499 5562
Barbara Suvadova +420 2 2499 5590

Institutional Asset Management Czech Republic
Head: Petr Holecek +420 956 765 453
Martin Perina +420 956 765 106
Petr Valenta +420 956 765 140
David Petracek +420 956 765 809
Blanca Weinerova +420 956 765 317

Institutional Distribution Croatia
Head: Antun Buric +385 (0)7237 2439
Zvonimir Tukac +385 (0)7237 1787
Natalija Zujic +385 (0)7237 1638

Institutional Distribution Hungary
Head: Peter Csizmadia +36 1 237 8211
Attila Hollo +36 1 237 8209
Gabor Balint +36 1 237 8205

Institutional Distribution Romania and Bulgaria
Head: Ciprian Mitu +43 (0)50100 85612
Crisitan Adascalita +40 373 516 531

Group Institutional Equity Sales
Head: Brigitte Zeitberger-Schmid +43 (0)50100 83123
Werner Fürst +43 (0)50100 83121
Josef Kerekes +43 (0)50100 83125
Cormac Lyden +43 (0)50100 83120

Business Support
Bettina Mahoric +43 (0)50100 86441